

НАСТАВНА ЦЕЛИНА 1: Стереотипи и предрасуде

Шта је идентитет? Како доживљавам друге, како други виде мене?

Ко сам ја у ствари? Свакога дана, ученици доживе широк дијапазон вредности и начина заједничког живота. Како би пронашли сопствено место, морају да развију вештину доношења одлука. Шта могу да урадим, шта не смем да урадим? Шта је правилно, а шта погрешно? Деца и адолесценти брзо схвате да на ова питања није лако одговорити. Оно што је добро у једном случају, може да буде лоше у другом. Како могу ја да одлучим? Које смернице имам?

Два важна инструмента за лично вођење су устав једне земље и његов приступ људским правима. Ово су две референтне тачке које демонстрирају плурализам вредности у једном друштву. Најважнији принцип је лична слобода која сваком појединцу даје право да развије своју личност, насупротив узајамној толеранцији и одговорности, доприносећи тако и заједници у којој живи и човечанству уопште. Можемо да се веома разликујемо по нашим ставовима и интересима под условом да смо се сложили око правила како да на миран начин расправљамо о својим несугласицама.

Деца и адолесценти треба да знају да се и одрасли исто тако боре са изазовима и захтевима са којима се сусрећу. Такође би требало да схвате да наставници не поседују кључ апсолутне истине, већ и они праве грешке и уче на њима.

Ова наставна целина бави се неким од питања везаних за развој идентитета личности и како људи и групе доживљавају сами себе и друге. Ученици треба да схвате да њихов идентитет одређују они сами као и њихова интеракција с другима. Другим речима, идентитет је дефинисан како обележавањем разлика међу појединцима тако и потребом појединца да припада својој породици и да га породица и вршњачка група штите. Млади људи ће боље разумети себе ако истражују своја лична осећања и потребе, свој лични развој и будуће жеље. Треба да експериментишу с различитим облицима понашања, проширујући тако своје односе с другима. То ће научити ако конструктивно доприносе ситуацијама друштвене интеракције.

Друштвена и политичка историја наше државе има снажан утицај на наше животе данас. Ученици би требало да постану свесни овог утицаја прикупљајући редовно информације о актуелним питањима и расправљајући о њима, формирајући тако лично мишљење и слушајући мишљења других. Морају да воде рачуна о ставовима, предрасудама и стереотипима који су део јавног мишљења. Једна особа треба да буде свесна ових суптилних облика утицаја како би могла деловати против њих, критички одражавати своје изборе те их по потреби мењати.

Образовање за демократско грађанство и људска права

Кроз ову серију лекција ученици ће:

- бити упознати са концептом стереотипа и како настају предрасуде;
- схватити да појединцима и групама стално приписујемо одређене квалитете;
- схватити да нам такво приписивање помаже да се носимо са сложеностима нашег свакодневног живота;
- схватити да такво приписивање може да повреди и да буде неправедно;
- научити да приписивање потпомаже стварање идентитета појединца и групе;
- научити да је идентитет сложена ствар, а то значи да свака особа може и мора да буде схваћена и описана на другачији начин

НАСТАВНА ЦЕЛИНА 1: Стереотипи и предрасуде

Шта је идентитет? Како доживљавам друге, како други виде мене?

Тема часа	Васпитно-образовни циљеви часа	Задаци	Наставна средства	Методе
Лекција 1: Како други виде једну особу?	Ученици наилазе на сложеност ставова и стварају сопствене изборе.	Ученицима се додељују одређене улоге, формирају се ставови. Уче како да замене перспективе.	Опис улога, наставни лист 1.1 (групе 1-3), велики листови папира, маркери.	Групни рад
Лекција 2: Како се на другачији начин може описати једна особа?	Ученици схватају да се различити описи могу односити на један те исти идентитет.	Ученици вежбају и глуме, представљају свој писани рад. Расправљају о сценама које су видели.	Исходи прве лекције постају основни материјал друге. Ученици схватају да се без њиховог учешћа и доприноса лекција не може наставити.	Играње улога, презентација и вођена дискусија
Лекција 3: Стереотипи и предрасуде.	Ученици схватају начин на који су стереотипи и предрасуде повезани и како могу да доведу до поједностављених, али исто тако и неправедних ставова појединаца, група људи и целе државе.	Ученици размишљају о свом виђењу других и о томе расправљају у групама.	Празни листови папира и фломастери.	Групни рад, дискусија
Лекција 4: Стереотипи о мени!	Ученици постају свесни тога како их други доживљавају и уче да то прихвате. Боље схватају перцепцију и реакцију других на њихов идентитет.	Ученици описују себе и једни друге, затим упоређују резултате.	Наставни лист 1.2.	Рад у паровима, пленарна дискусија